

„The Sun“

„Die Sonne,,

№ 3 — 4. ЧЕРВЕНЬ, 1947.

ГАЗЕТА ДЛЯ МАЛЯТ
РІК ВИДАННЯ I

Українське село

Яке ж то гарне та привабливе наше рідне, українське село... Має воно зовсім відмінний вигляд за всі села інших країн та народів.

Ось в Німеччині, бачите яке село: хати такі, як в місті, і побудовані як міські доми — по-верхові, стоять близько одна біля другої, і вулиці бруковані, садків біля домів нема, десь у полі ростуть садові дерева.

Українське село не таке.

Здебільшого селяться на Україні люди біля річок, бо річок там багато. Отож села все біля річки. В селі хати невеличкі, одноповерхові, біля кожної хати садок розрісся, квітник. Та ще кругом самої хати дівчата понасаджують мальви, чорнобривців, королєвого цвіту — квіти такі. А трошки далі, за хатою, кущі бузку, рожі, калини. Як у віночку хата стоїть.

Хати вікнами дивляться на вулицю. Двір від вулиці відгорожений плетеним тином. В дворі, оддалік від хати — клуня, де збіжжя складають, хліви, стайні для худоби, курник, возівня — вози, плуг, борони там стоять. За садком і двором город прослався. За городом — левада. На леваді — дерева, кущі, лози, ожини, малини, аж кучерява левада. І трава на леваді висока та соковита, так зеленим килимом аж до річки розляглася.

В кущах на леваді і в садку пташок різних багато-багато! І соловейко, той співун, найкращий в світі, любить українські села, в'є своє гніздечко в кущі десь на леваді, або в садочку на калині.

Гарне українське село!

Кожна хата, як писанка — чистенька, біленька. Вікна, двері кругом жовтою глиною обмальовані, стріха чепурненько підстрижена.

На деяких хатах бузьки свої гнізда помостили. Стоять на одній нозі, роздивляються навколо, любуються.

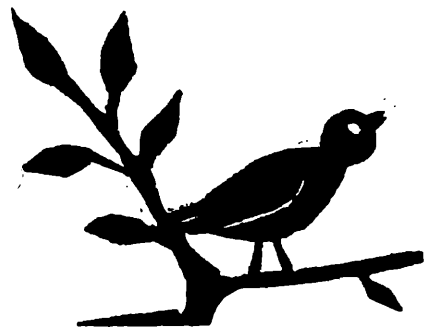
Серед села, або збоку, на горбку — церква. Храм Божий чистенький, білий, бані пофарбовані зеленою фарбою, хрести золоті. Кругом церкви так само садок, квіти. І цвинтар весь зелений; дерева, кущі, квіти цвітуть: вічний спокій померлим прикрашають.

Біля церкви — школа. Коло школи городець, квіти.

Славиться українське село своєю красою на всьому світі. Видатні художники малюють картини, на яких зображують українське село. І такі картини по всьому світі розходяться.

Село в садочку. Та ще у вишневому садочку! Бо найбільше на Україні вишневих садків. Як зефвітуть ті сади весною, то все село мов білим пухом вкрите. А влітку вишні як поспіють, то так і вилискуються проти сонця червоні ягоди. Як розкішна квітка виглядає українське село.

Л. Гаєвська

СОЛОВЕЙКО

Я пташка маленька,
А звусь — соловейко,
В садочку гніздечко тут є
Із пір'я, травички,
Таке невеличке,
Рідненьке гніздечко моє.

Додому вертаю,
Із теплого краю,
Завжди я сюди повесні,
Хоч стомлюю крила
Та любо і мило —
В садку відпочити мені.

І зранку до ночі
Співать я охочий
Улюблену пісню свою.
І безліч комашок
Для діточок пташок
Невтомно весь день я ловлю.

В. Гродська.

Про Олену Пчілку

Всі ви, діти, знаєте, що є люди, які пишуть книжки. Пишуть оповідання. Пишуть до газет про різні події на світі. Такі люди називаються — письменники. Люди, які складають, пишуть вірші, називаються — поети.

Більшість письменників і поетів пишуть свої твори для всіх людей, взагалі. Але є і такі, які пишуть для дітей. Олена Пчілка писала багато казок і віршів для дітей. Знала вона багато народніх казок, розказувала їх своїм дітям, і записувала, а потім друкувала в книжках для інших дітей.

Ось, у цьому числі газети вам прочитають (а хто уміє вже, той сам прочитає) казки і віршики Олени Пчілки для дітей. Але це не всі казки і віршики, які вона написала і позаписувала. Їх багато. В одній газеті не помістяться. В наступному числі знову пошукаєте, знайдете і прочитаєте казочку, яку написала для дітей Олена Пчілка.

Л. Гаввська.

ДИТЯЧА ПІСЕНЬКА

Два півники, два півники
Горох молотили,
Дві курочки — чубарочки
До млина носили.
Цап меле, цап меле,
Коза насипає,
А маленьке папенятко
Ківші одбирає.
Одбирає, одбирає,
Потім спочиває
Та сестричці — козуленці
На скрипочку грає.
„Танцюй, танцюй, козулень-
ко,

Ніженьками туп, туп,
А татуньо з мамунею,
Надеруть нам круп, круп“.
А вовчок сірячок
З лісу виглядає,
Ухопив цапеня,
Та й далі тікає.
Як схопив старий цап
Новенькі віжки,
Одібрав, залигав
Цапеня за ріжки.
Хоч вовчок обдрав
Цапіві реберце,
Зате тата з мамунею
Радуються серце.

Олена Пчілка.

В ТРАВНЕВОМУ ЧИСЛІ „СОНЕЧКА“ ВМІЩЕНО ВІРШ „ЧИМ МИ БУДЕМО“.
З ТЕХНІЧНИХ ПРИЧИН ПРОПУЩЕНО ПРИЗВИЩЕ АВТОРА.
АВТОРОМ Є П. Р. ЗАВАДОВИЧ.

МУДРА КИЦЯ

У збаночку молочко, —
Ох, то штука ловка,
Та як його скоштувати?
Не влізе головка!..

Наша кия дуже мудра,—
способу добрала:

У той кухлик вузенький
Хвостика вмочала.

Отже, кухлик не звалила,
Зробила обачно,
Топер хвостик витягає,
Облизує смачно.

Олена Пчілка.

Пан Коцький

(Нанодня казка. Записала для дітей Олена Пчілка)

У одного чоловіка був кіт старий, що вже не здужав і мишей ловити. От, господар його взяв та й вивіз у ліс; — думає: „На що він мені здався? тільки дурно буду його годувати, краще нехай в лісі ходить“. Покинув його, а сам поїхав.

Коли це приходять до kota лисичка та й питає його:

— Що ти таке?

А він каже:

— Я — пан Коцький.

Тоді лисичка каже:

— Будемо жити вкупі, в одній хаті.

А кіт і згодився.

От веде його лисичка до своєї хати; так йому уже услуговує, та годить: зловить де курочку, то сама не з'їсть, а йому принесе. От колись зайчик побачив лисичку, та й каже їй:
— Лисичко-сестричко, прийду я до тебе в гості.

А вона йому каже:

— Е, ні! Є в мене тепер пан Коцький, то він тебе розірве.

Засць розповів про це вовкові, ведмедеві і дикому кабанові. Ці зійшлися до купи й стали радитися: як би його побачити пана Коцького; та й кажуть: „А зготуймо обід“.

Тут і стали призначати, кому по що йти. Вовк каже:

— А я піду по м'ясо, щоб було на борщ. А дикий кабан каже:

— А я піду по буряки та по картоплю. А ведмідь: —

— А я піду принесу меду на закуску. А заяць:

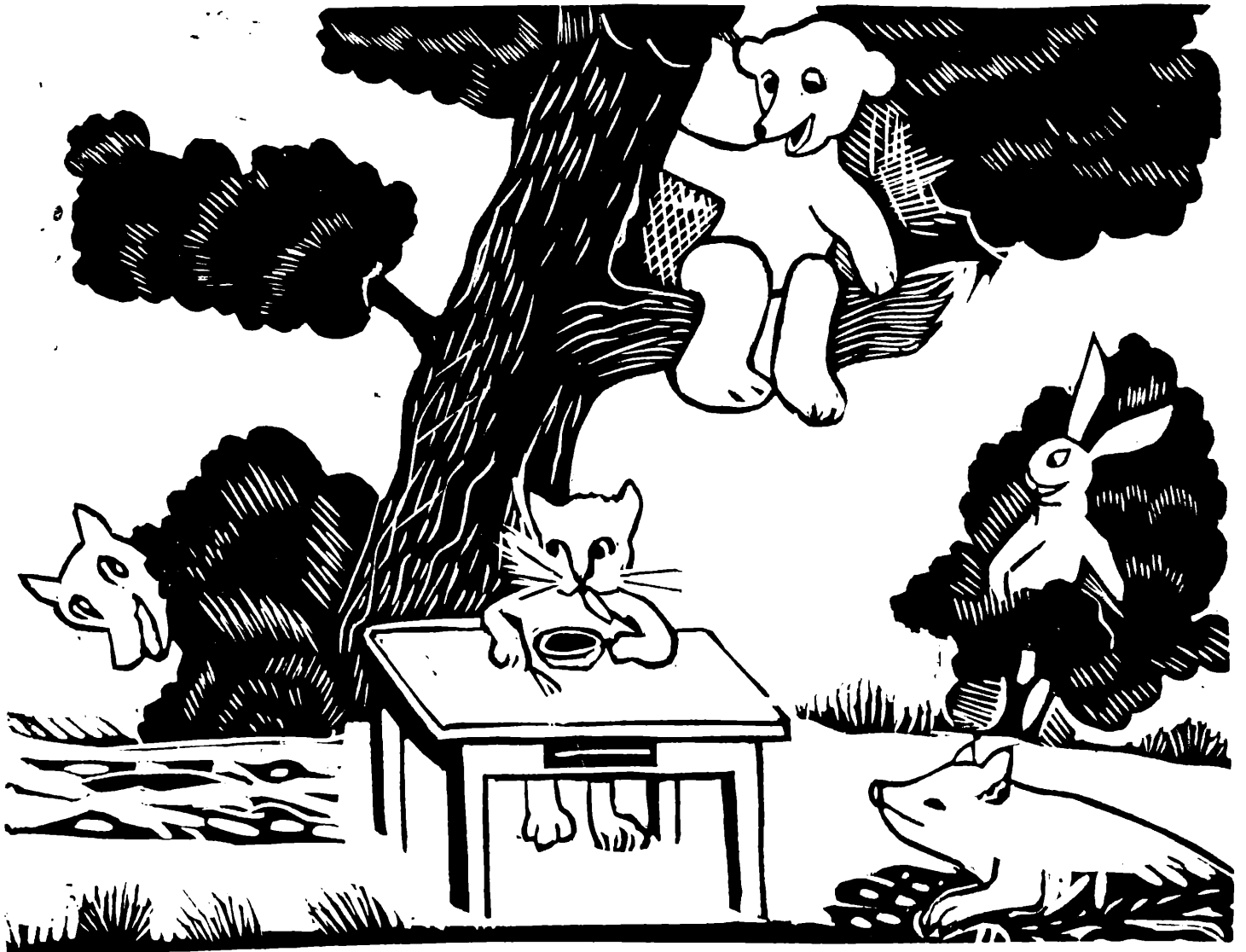
— А я капусти.

От, подобували всього, почали обід варити; та як зварили, стали радитися: кому йти кликати пана Коцького. Ведмідь каже:

— Я не підбіжу, як доведеться тікати. А кабан каже:

● — Я також, бо я неповоротний. А вовк:

— Я старий уже і трохи не добачаю.

Тільки зайчикові й приходитьсь. Прибіг заєць до лисиччиної нори; коли це лисичка вибігає, та й дивиться, що зайчик стоїть на двох лапках біля хати; вона й пита його:

— А чого ти прийшов?

Він каже:

— Прохав вовк, ведмідь, дикий кабан і я прошу, щоб ти прийшла з своїм паном Коцьким до нас на обід.

А вона йому каже:

— Я з ним прийду, але ви поховайтесь, бо він вас розірве.

Зайчик прибіг до їх та й хвалиться:

— Ховайтесь, казала лисичка, бо він як прийде, то подушить вас.

Вони й почали ховатися: ведмідь лізе на дерево, вовк сідає за кущем, кабан ристься у багно, а зайчик в кущ лізе.

Коли це веде лисичка свого пана Коцького;

доводить до столу, а він побачив, що на столі м'яса багато, та й каже:

— Ма-у, ма-у ма-у...

А ті думають:

— От, вражий син, ще йому мало.

Коли він як наївся, так і простягся на столі, а кабан лежав близько столу у багні, та якось його комар і вкусив за хвіст, а він так хвостом і крутнув; кіт же думав, що то миша, та туди... Кабан злякався, та на втьоки; пан Коцький алякався кабана, скочив на те дерево, де ведмідь сидів; ведмідь, як побачив, що кіт лізе до його, почав ще вище лізти по дереву, та до такого доліз, що й дерево не здержало, а він додолу впав, та просто на вовка. Вовк як схопиться та на втьоки. Всі порозбігались. А заєць тоді забіг Бог-зна куди!.. А потім посходились та кажуть:

— От, який малий, а щойно всіх нас не поїв.

Видавництво газети „Сонечко“ про-
сить виховательок дитячих садків і
вчителів перших клас народньої шко-

ли написати, на які теми хотіли б во-
ни мати матер'яли в газеті для робо-
ти з дітьми.

Казка про дідову рукавичку

• (В переказі Олени Пчілки)

Був собі дід; ішов він у ліс, та й загубив рукавицю. Лежить рукавиця. Коли це біжить Мишка й побачила. Що воно таке розчепірилося? — Нюхнула, заглянула; нічого нема, там у середині добре: тепленько, щільненько.

„Це мені буде за хатку“ — подумала Мишка. Улізла й сидить.

Коли це стриба жабка. Надобала рукавицю, побачила, що вона ворухиться, та й питає:

— Хто тут такий?

А Мишка й озивається:

— Я, Мишка — скреботушка! А ти хто?

— Я, жабка — скрекотушка. Прийми й мене.

— Ну, йди, — каже Мишка, — будем укупі сидіти.

Влізла й жабка. Сидять удвох.

Коли це біжить зайчик. Побачив рукавичку, углядив, що там щось сидить, та й питає здалеку:

— А хто тут такий?..

— Я, Мишка-скреботушка! Я, жабка-скрекотушка! А ти хто такий?

— Я, зайчик-лапанчик. Прийміть і мене.

— Ну, йди. — Уліз і зайчик. Сидять утрех.

А тим часом дід оглядівся, що нема рукавиці, та й вернувся.

Бачить, — лежить рукавичка, а в ній щось ворухиться, та ще й не одно.

— Еге, стривай же, — думає дід — я теє все й-заберу. Схопив швиденько рукавицю, зав'я-

зав мотузочком і причепив собі до пояса. От всі троє й заметушилися. Отепер край!

— Тепер ми пропали, — мовить зайчик — бідна наша головка!..

І став плакати.

— Та стривай! — каже Мишка — чого там уже так зараз і умлівати? Не плач. Якось то буде... Треба ради шукати при лихій годині, а не плакати.

— Якої ради? — пита зайчик, — а сам усе лапкою слізки втирає.

— А ось побачиш! — каже Мишка. Та спустилась на слід в рукавичку і почала дрічку прогризати. Гризь... гризь... І прогризла.

— Тікаймо, — каже, — тепер. І вискочила. А за нею жабка, а за жабкою й зайчик.

Тільки що вискочили, зайчик зараз як побіг, то тільки лапки замелькали. А жабка з Мишкою розглядаються, де це вони опинилися, та куди їм податися. Жабка й каже до Мишки:

— Ходім до мене, Мишко, будем у мене жити. Та й повела Мишку до свого болота.

— Ось бачиш, — каже, — як тут гарно, яке хороше болото.

— Е, — каже Мишка, — кому гарно, а кому й ні. Тобі гарно, а я до того не звикла... Бувай здорова, — та й побігла собі.

Бігла, бігла, та аж у село забігла. Там жила вона в козака на току, у клуні, в снопах; жила і в бабиній хижі, — у буханчиках дірки прогризала, а тепер може і в нас у комірці, або в хаті, десь у куточку, в норці оселилася.

Як побачите її, то розпитайте, як то воно було з тією пригодою, з рукавичкою...

ЯГОДИ

Минула весна квітуча. Осипався цвіт з дерев, з кущів малини, поричок... А на місці кожної квіточки лишився маленький, зеленого кольору, пуп'янок. То зав'язь ягідки, яблучка, сливки. Маленький той зав'язок і вигляду немає. А виросте з нього смачна ягідка: червона вишенька, малинка, рожева, або біленька поричка, чорна смородина. І не можна тих зелененьких пуп'янків зривати, з них ніякої користі нема, а ще й захворіти можна, як наїється хто. Треба терпеливо чекати, поки поспіють ягоди.

Літнє сонечко пекуче гріє ягідки, і наливаються вони солодким соком, ростуть. Прийде пора — дозріють ягідки, тоді і зривати їх треба. Тоді їх їсти і приємно і корисно. А багато різних є!

Вишні, черешні, смородина, порички, малини садові і лісові, ожини, суниці, полуниці. Багато!

Не знаєте які то ожини? Виглядають як малини, тільки чорні. Ростуть на кущах в лісі, на лузі. А суниці в лісі ростуть маленькими

кущиками, при самій землі. Такі червоненькі, дрібненькі. Полуниці — в садах ростуть, як лісові суниці, тільки більші і солодші.

Ліська.

КАЧЕЧКА.

Качка йде, каченят веде,
На попасочку, на порясочку,
На холодну водицю,
На зелену травичку.

У вишневому садочку

У вишневому садочку,
Під вербою в холодочку,
Щоб лихо прогнать,
А шоб дома звеселити,
Заходились наші квіти
Весілля гулять!

Не було б таких новинок,
Та хрещатенький барвінок,
Усіх здивував.
Він фіялочку блакитну,
Наче панночку тендітну,
За себе узяв.

Посередині в таночку,
У зеленому віночку
Танцює будяк.

Кругом свашки і сусідки,
І фасолі, і нагідки,
І між ними мак!

Наче справжній музики,
Грають півні та індіки,
Деренчить гусак!
Де взялись—чужі й синиці,
Прищебетують музиці;
Ще пристав і шпак.

Будяк скаче — не вгває,
Підморгне і промовляє:
От, так квіти, так!

Л. Глібів.

* * *

Село! і серце одпочине...
Село на нашій Україні —
Неначе писанка. Село
Зеленим гаєм поросло;
Цвінуть сади, біліють хати,
А на горі стоять палати;
Неначе диво. А кругом
Широколисті тополі;
А там і ліс, — і ліс, і поле,
І сині гори над Дніпром...
Сам Бог вітає над селом!..

Тарас Шевченко.

Равлик

Он де равлик повзе,
Свою хатку везе.
Хатка в равлика чудна,
На спині йому вона.
Коли равлик спочиває,
Ріжки й ніжки в ній ховає.

СОНЕЧКО

В перинках хмар вмовистившись зручно,
Веселе сонечко заснуло,
І на землі все замовчало,
Усе в природі спочивало.

Ніч така ясна, тиха,
Легеньким вітром сні плвуть,
Спокійно місяць поглядає,
Як зірочки танок ведуть.

От закрутились та й розбіглись.
Рішили в піжмурки пограти,
І поховались швиденько,
Бо вже найстарша йде шукати.

Жвавенько бігає, шукає,
За кожну хмарку заглядає,
Добігла так до тих хмаринок,
Де ясне сонце спочиває.

Штовхнула кулачком перинку,
І за краєчок піднімає,
А звідти на пустуху зірку
Рожевим світлом сонце сяє.

Прокинулося ясне сонце
І усміхнулося привітно,
А зірочки в його проміннях
Зробились зовсім не помітні.

З перинки викотилось сонце
І місяць геть сховався за гору.
Прокинулися пташки у лісі
І заспівали усі хором:

„Вже соняшні промінчики
Благовістять нам день,
Ну ж, прокидайтеся, вставайте всі—
Телень, телень, телень!..“

Л. Гаєвська.

Вусатий - Смугнатий

Жила собі дівчинка. А як її звали?

Хто звав,
Той і знав.

А ви не знаєте?..

А скільки її було літ?

Стільки літ,
Скільки літ—

І не злічиш, як слід—

Усього чотири роки.

І був у неї... Хто у неї був?

Сірий,
Вусатий,

Дуже смугнатий.

А хто ж це такий? - Котик.

Стала дівчинка котика спати вкладати.

„От тобі під спинку,

Ляльчину перинку.

Зверху на перинку—

Мамину хустинку.

Ось тобі під вушка

Думочка—подушка.

Потім ковдра пухова,

Укривальце шовкове“.

Поклала котика спати, а сама пішла вечеряти. Приходить назад. Що це таке?

На перинці—носик,

На подушці—хвостик.

Хіба ж так сплять?

Перевернула котика, поклала як слід.

Під спинку—перинку

На перинку—хустинку,

Під вушка—подушка,

А сама пішла вечеряти.

Приходить. Що таке?

І перинка, і хустинка

Порозкидані кругом,

А вусатий і смугнатий

Заховався під столом.

Хіба ж так сплять?

От який дурненький котик!

Захотіла дівчинка котика скупати,

Принесла шматочок мила,

І мачалочку скрутила,

І водиці з казана

принесла в відрі вона.

Не схотів помити котик

Ні головку ні животик...

Утік! От який дурненький котик!

Стала дівчинка вчити котика говорити:

— Котику, скажи: „ба-бу-ня“...

А він каже—„няв!“

— Скажи: „ко-ро-ва“,

А він каже—„няв!“

— Скажи: „У-чи-тель-ка“

А він каже—„няв!“

От який дурненький котик!

Стала котика годувати:

Всипала в горнятко

Картопляну кашку,

А він не хоче.

Покришила в миску

Моркву та редиску,

А він не хоче.

Дала блюдце з молоком—

Витер чисто язиком!

От який дурненький котик.

Не було в домі горобців, а було багато олівців.

Лежали вони на столі у татка, і потрапили в лапи до кошениятка.

Як стрибнув наш котик нишком,

Олівець піймав, як мишку,

І давай його качати

Із кімнати до кімнати,

Від буфета до дивана,

Від стіни до чемодана,

Від порога за стілець,

Котить, котить олівець.

А до татка біг один

Занятий громадянин.

Він за ніжною стільця

Не побачив олівця.

Посковзнувся на дорозі,

Простягнувся на порозі.

Упав.

От який дурненький котик!

Закутала дівчинка котика в хустинку,

і пішла з ним в міський сад.

Люди питають:—Хто це у вас? А дівчинка каже:—Це моя донька.

Люди питають:—Чому це у вашій доньки

сірі долоньки?

Дівчинка каже:—Це вона давно не

милаась. Люди питають:—Чому у неї

лапки пухнаті, а вуса наче у тата?

А дівчинка каже:—Це вона давно не

голилась.

А котик як вистрибне, як побіжить!

Усі і побачили, що це котик.

От який дурненький котик!

Ну, а потім котик дикий

Став розумний і великий,

Шкоди не робить,

А мишки ловить.

А дівчинка з котиком уже не гра-

ється, ходить в дитячий садок, там з

дітками бавиться.

ЗАГАДКИ.

Хвилюється, як море,

Жито на просторі,

Сонце припікає,

Коли це буває?

(МОЦІГ)

Сонце пече,

Липа цвіте,

Хліб достигає,

Коли це буває?

(МОЦІГ)

Із зеленої травиці

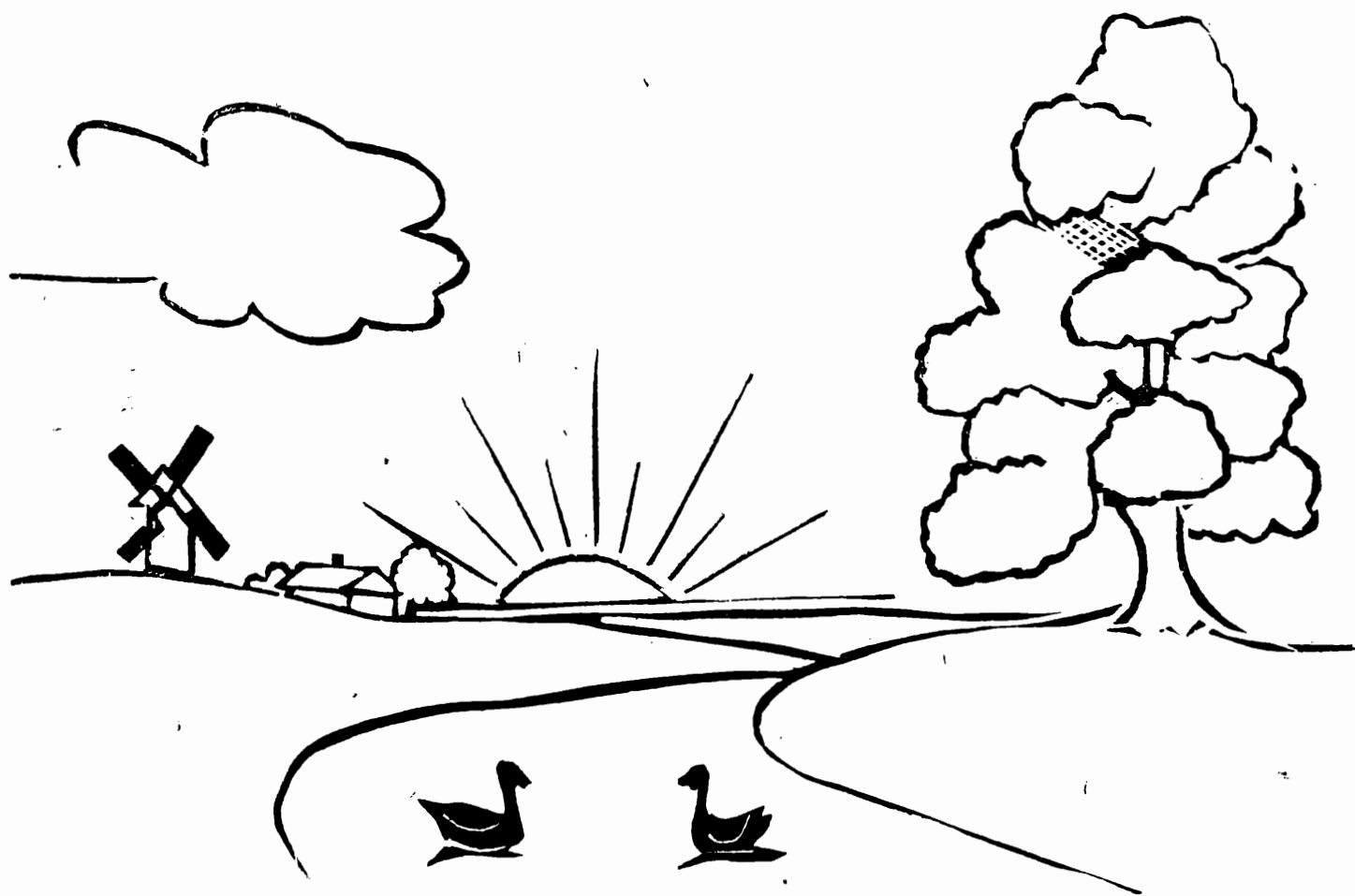
Для корови і яглиці,

Для коня і для вола,

Яка їжа то бува.

(ОНІС)

Розмалюй

Забави

1. КІТ І МИШІ.

(Гра проводиться або в залі, або (краще) на майданчику).

В одному кутку — котикова хатка, в другому — мишачі нори, а в третьому, проти мишачих норок, комора, де заховані продукти (камінці, палички, шипки, тощо). Одна дитина — кіт, решта — миші. Кіт спить в своїй хаті, а миші тихенько перебігають до комори. Граючись у коморі, на умовний сигнал починають стука-ти. Кіт прокидається і ловить мишей до визначеної межі. Гра повторюється кілька разів.

Якщо дітей грає багато, можна ввести кілька котів.

Прийшла пані Пир'яна,
Дайте трошки зерна,
Я вам, дітки, за це,
Принесу колись яйце.

(вядлу)

2. ПТАШКИ І ЗОЗУЛЯ

Всі діти — пташки, і мають на землі по окремому гнізду. Одна дитина стоїть осторонь без гнізда — зозуля.

На слова виховательки — „пташки полетіли“ — пташки вилітають із своїх гнізд і літають, де хто хоче. Зозуля літає разом зі всіма пташками. На слова виховательки — „полетіли додому“ — всі пташки, а також і зозуля, біжать займати гнізда. Дитина, що залишиться без гнізда, стає зозулею.

Видав Об'єднання Українських Жінок на Еміграції.

Ліцензіат і редактор — Л. ГАЄВСЬКА.

Технічний редактор — І. Гаєнко.

Herausgegeben mit Genehm. der Publ. Control OMG Würt.-Baden.
Inf. Contr. Div. 1000.

Druck: Ukrainische Abteilung Ha.-lg der Druckerei G. Grosskinsky.
Neckarselm.